

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA**

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Vnitřní kontrolní systém Policie České republiky

Internal Control System of the Police of the Czech Republic

Student: Lukáš Tichý

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martina Halásková, Ph.D.

Ostrava 2010

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně“.

.....

V Ostravě dne 7.5.2010

Osnova bakalářské práce:

1.	Úvod.....	5
2.	Kontrola ve veřejné správě a ve veřejném sektoru	7
2.1	Význam a funkce kontroly	7
2.2	Členění kontroly v České republice	9
2.3	Kontrolní činnost v rámci veřejné správy	13
2.4	Kontrolní instituce veřejné správy České republiky	15
2.5	Profesní etika ve veřejné správě.....	16
3.	Vnitřní kontrolní mechanismy Policie České republiky	20
3.1	Vnější kontrola Policie České republiky	20
3.2	Vnitřní kontrolní mechanismy Policie České republiky	20
3.2.1	Odbor vnitřní kontroly Policie České republiky	21
3.3	Inspekce ministra vnitra	22
3.3.1	Legislativní ukotvení Inspekce ministra vnitra	23
3.3.2	Činnost Inspekce ministra vnitra.....	24
3.3.3	Organizační struktura Inspekce ministra vnitra.....	26
3.3.4	Postup Inspekce ministra vnitra při šetření trestné činnosti	27
3.3.5	Postavení Inspekce ministra vnitra.....	28
3.4	Policie České republiky.....	30
3.4.1	Trestné činy páchané příslušníky Policie České republiky	31
4.	Zhodnocení vnitřního kontrolního systému Policie České republiky	35
4.1	Zhodnocení kontrol odboru vnitřní činnosti Policie ČR	35
4.2	Zhodnocení Inspekce ministra vnitra	36
4.3	Výsledky kontrolní činnosti Inspekce Ministerstva vnitra České republiky v letech 2006 - 2008.....	37
5.	Závěr.....	43
	Seznam literatury.....	45
	Seznam zkratk	48

1. Úvod

Postavení Policie České republiky jako ozbrojeného bezpečnostního sboru, chránícího vnitřní pořádek státu a bezpečnost občanů, je upraveno především stěžejním zákonem č. 283/1991 Sbírky (dále v textu Sb.), o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Její postavení v současné době upravuje zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Druhým významným zákonem je zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků Policie České republiky ze dne 1. 1. 2007. Složením služební přísahy, která je závěrem úspěšného přijímacího řízení, nastupuje uchazeč do služebního poměru, jenž je v určitých ohledech, především ve zvýšených povinnostech spočívajících v ochraně práv občanů či veřejného pořádku, odlišný od běžného zaměstnaneckého poměru.

Nezákonné jednání policistů je v současné době předmětem značného zájmu hromadných sdělovacích prostředků a veřejnosti. Odhalování trestné činnosti policistů je velmi obtížné, neboť se jedná o pachatele, kteří jsou zpravidla dobře seznámeni s kriminalisticko-taktickými postupy vedoucími k odhalení delikventa. Proto je jejich trestná činnost sofistikovaná, mnohem více latentní a konspirativní, ve srovnání s trestnou činností ostatních pachatelů. Má-li být boj proti této kriminalitě úspěšný, vyžaduje vysoce kvalifikovaný a kreativní přístup nejen ze strany Inspekce ministra vnitra, ale všech orgánů vnitřní kontroly útvarů Policie České republiky.

Cílem bakalářské práce je vyhodnocení a srovnání vnitřního kontrolního systému Policie České republiky za období 2006 – 2008, kdy k naplnění tohoto cíle byla použita metoda analýza časových řad, kdy se jedná o časové řady roční, srovnávány byly roky 2006 - 2008.

K naplnění cíle bakalářské práce se vztahují dvě hypotézy, 1) „Inspekce ministra vnitra úzce spolupracuje s orgány vnitřní kontroly útvarů Policie České republiky.“ 2) hypotéza ověřuje, že „Absolutní počet spáchaných trestných činů zneužívání pravomoci veřejného činitele za období 2006 – 2008 se zvyšuje.“

Bakalářská práce se skládá z pěti hlavních kapitol, v úvodu jsou nastíněny cíle, hypotézy a obsah práce.

V druhé kapitole je rozebrána veřejná a státní kontrola, její význam, funkce a druhy.

V třetí části práce se věnuji vnitřnímu kontrolnímu mechanismu Policie České republiky - činnosti Inspekce ministra vnitra a kontrolnímu oddělení Policie České republiky. V uvedené kapitole také stručně charakterizují typickou trestnou činnost, které se policisté dopouštějí většinou v době výkonu služby a které jsou rovněž statisticky nejčastějšími trestnými činy policistů.

Ve čtvrté kapitole hodnotím vnitřní kontrolní mechanismus Policie České republiky za období 2006 - 2008.

Pátá kapitola obsahuje závěrečné shrnutí bakalářské práce.

Během vypracování bakalářské práci byly využity zdroje z publikací a odborných knih, dále bylo využito internetu a vnitřního intranetu Policie České republiky, materiálů Policejního prezidia České republiky, Inspekce ministra vnitra České republiky a vlastní praxe služby v Policii České republiky.

2. Kontrola ve veřejné správě a ve veřejném sektoru

Slovo kontrola vychází z latinského slova contra - proti a rotulus – svítek, jako protizápis. Původní význam kontroly se vztahoval především ke správnosti dokumentů a s postupem času nabýval širšího obsahu. V historickém vyjádření je chápána jako zkoumání, dozor, dohled a výkon moci. Kontrola se již nepoužívá jen v oblasti práva a ekonomiky, ale vstupuje i do jiných oborů.

Definice kontroly není jednoznačně určena. Kontrolu můžeme definovat pomocí funkcí v procesu řízení, jejich forem a metod.

Kontrola je všeobecně určována jako činnosti, kdy se zjišťuje skutečný stav a porovnává se stavem žádoucím.¹ Kontrolu je nutno chápat jako nepřetržitý proces, vykonávaný v každodenní činnosti na všech úrovních řízení.

2.1 Význam a funkce kontroly

Význam kontroly spočívá v principech Evropského správního prostoru:

- **spolehlivost a předvídatelnost** – části principů a mechanismů správního práva slouží k zajištění spolehlivosti a předvídatelnosti známé také pod pojmy právní jistota a právní ochrana. Spolehlivost a předvídatelnost nejsou v rozporu s principem volnosti jednání,
- **otevřenost a transparentnost** – otevřenost zajišťuje možnost vnějšího dohledu na činnost veřejného sektoru. Transparentnosti umožňuje „vidět skrz“ v případě bližšího zkoumání veřejné správy pro účely kontroly a dohledu,
- **odpovědnost** – každý veřejný orgán je zodpovědný jinému správnímu zákonodárnému či soudnímu orgánu,
- **účinnost a efektivita** – účinnost je udržování vyhovujícího poměru mezi použitými zdroji a výsledky. Efektivita má za cíl zabezpečit, aby veřejná správa byla úspěšná v dosahování cílů a řešení problémů².

Obecně se v teorii uvádí 6 základních pojetí kontroly:

¹ Halásková, M. , Kovář, J. Veřejná ekonomika a veřejná správa. Ostrava: VŠB – TUO, 2004.

² Halásková, M. Systémy veřejné správy v evropských zemích. Ostrava: VŠB – TUO, 2004.

- **Informační** – spočívá v zjištění skutečnosti o kontrolovaném objektu , objevení odchylek (porovnání skutečnost s očekáváním) a o jejich zápisu
- **Regulační** – informační pojetí plus odstranění nežádoucích odchylek (jde o kontrolu se zpětnou vazbou)
- **Institucionální** – regulační pojetí vztaženo ve vztahu k instituci, která kontrolu realizuje (např. NKÚ, Česká obchodní inspekce, Česká školní inspekce, atd.)
- **Represivní** - regulační pojetí plus vyvození represivních důsledků - **negační** pojetí
- **Motivační** - regulační pojetí plus zhodnocení dobře vykonané práce (opak negačního pojetí)
- **Výchovné** –subjekt kontroly působí na kontrolovaný objekt jako výchovný činitel (vychovává k přesnosti, čestnosti a odpovědnosti při výkonu práce)

Funkce kontroly

Funkce kontroly se v podstatě odvozují od formy a od pojetí kontroly, při realizaci procesu dochází k vzájemnému ovlivňování formy, funkce a pojetí. Oboustranným vzájemným působením těchto veličin vyplývá výběr vhodných nástrojů a metod. Rozeznáváme tyto základní funkce kontroly:

- **poznávací funkce** – jak z názvu vyplývá, jde o získávání poznatků o stavu stanovených cílů a úkolů, ve formulaci kritérií, v poznávání objektivní skutečnosti srovnáním s danými kritérii, ve zjištění případných odchylek a jejich případných následků,
- **ovlivňovací funkce** – řídicí subjekt odstraňuje nedostatky zjištěné kontrolou, získává informace pro prohloubení řídicí činnosti,
- **výchovná funkce** – tato funkce nepůsobí jen na kontrolovaný subjekt, ale i na jeho okolí a na chování dalších pracovníků, dále seznamuje s výsledky další orgány, ale také veřejnost³.

³ Halásková, M., Knedlová, S., Kovář, J. Veřejná ekonomika a správa B. Ostrava: VŠB – TUO, 2006.

Mezi cíle kontroly se především řadí:

- dodržování platné legislativy,
- chránit před plýtváním, podvody a,
- zlepšování operace jak to efektivitu, účinnosti a hospodárnosti.

Úkolem kontroly je pak zjistit:

- existenci odchylky, která je zjišťována jako porovnáním skutečného stavu a stavu žádoucího,
- zjistit původ odchylky a její pravděpodobný vývoj.

Výsledky kontroly přispívají k dosažení cílů např.:

- umožňují pravidelné hodnocení reálnosti cílů systému,
- informují o odchylce, její příčině a předpokládaném vývoji,
- napomáhá k dodržování právních předpisů,
- informují o tom, co mělo být k danému datu splněno.

2.2 Členění kontroly v České republice

Jednotlivé druhy kontroly lze rozeznávat dle různých měřítek. Odborná literatura nejčastěji uvádí tyto druhy kontroly:

1. podle subjektu kontroly,
2. podle vztahu kontroly k objektu kontroly,
3. podle kontrolního subjektu k určitému objektu,
4. podle organizačního vztahu,
5. podle systému kontroly,
6. podle časového vztahu kontroly a kontrolované činnosti,
7. podle vztahu kontroly k podstatě věci,
8. podle odborného výkonu,
9. podle způsobu vyjadřování jevů a procesů,
10. podle výkonu z pohledu hierarchické úrovně uspořádání státu,
11. podle hodnocení obsahu či výkonu správní činnosti.

1. Podle subjektu kontroly a tuto kontrolu lze dále členit na:

- *kontrolu individuální*, tuto kontrolu vykonává pouze jeden subjekt,
- *kontrolu koordinovanou*, vykonává více subjektů.⁴

2. Podle vztahu kontroly k objektu kontroly existuje:

- *kontrola vnitřní* – subjekt, který kontrolu provádí, je částí subjektu, který se kontroluje,
- *kontrola vnější* – zde neexistuje vztah podřízenosti kontrolovaného objektu ke kontrolovanému subjektu, což znamená, že kontrola je vykonávána kontrolním orgánem jemu nepodřízených, mu nezaložených ani nezřízených právnických osob a organizačních jednotek. Tato kontrola posuzuje i účinnosti,
- vnitřního kontrolního systému a promítá se do všech pojetí kontroly⁵.

3. Podle vymezení kontrolního systému k určitému objektu se vyskytuje v rámci veřejného sektoru např.:

- *kontrolní systémy v odvětví dopravy* (Drážní úřad, Dopravní úřad atd.),
- *kontrolní systémy v odvětví zdravotnictví* (Hlavní hygienik ČR atd.),
- *kontrolní systému v odvětví školství* (Česká školní inspekce, senáty vysokých škol atd.),
- *finanční kontrola ve veřejné správě*.⁶

4. Podle organizačního vztahu se kontrola dále člení na:

- *vertikální* – tuto kontrolu vykonává každý vedoucí pracovník a to především v lineárních organizačních strukturách,
- *horizontální* – někdo jí nazývá také porovnávací kontrola, jejím smyslem je kontrolovat pracovní kolektivy a pracovníky na stejném stupni řízení.⁷

⁴ REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru. Praha: Ekopress, 2003. 212s. ISBN 80-86119-72-6.

⁵ HALÁSKOVÁ, M., KOVÁŘ, J. Veřejná ekonomika a veřejná správa. Ostrava: VŠB – TUO, 2004. 200s. ISBN 80-248-0587-1.

⁶ HALÁSKOVÁ, M., KNEDLOVÁ, S., KOVÁŘ, J. Veřejná ekonomika a správa B. Ostrava: VŠB – TUO, 2006. 366s.

⁷ tamtéž.

5. Podle systému kontroly se kontrola dělí na:

- *plánovitou* – tato kontrola se provádí systematicky a pravidelně na základě vypracovaného plánu, také se vyznačuje cykličností a efektivností,
- *operativní* – její úlohou je zajištění informací pro každodenní řízení, zaměřuje se na běžné, opakující se činnosti. Hlavní využití je ve veřejné správě.⁸

6. Podle časového vztahu kontroly a kontrolované činnosti kontrolu členíme na:

- *předběžnou* – tato kontrola spočívá v tom, že hodnocení provádí kontrolní orgán ještě předtím, než bylo opatření provedeno. Hodnotí se např. připravenost orgánu a jeho pracovníků. Zde lze ještě dopředu vyloučit případné nedostatky,
- *průběžnou* – je zaměřena na přítomnost a na průběžné zásahy podle charakteru odchylek. Využívá se tam, kde preventivní kontrola není možná a následná kontrola by nebyla tak účinná,
- *následnou* – tento druh kontroly zpravidla kontroluje plnění opatření uložených komplexními kontrolami, je nejrozšířenějším typem a vztahuje se již k ukončeným činnostem,
- *soustavnou* – jde o nepřetržitou kontrolu, jsou s ní spojeny vysoké náklady,
- *občasnou* – tento typ kontroly se provádí nepravidelně, např. při předávání funkcí.⁹

7. Podle vztahu kontroly k podstatě věci rozlišujeme kontrolu:

- *formální* - je zaměřena na úřední náležitosti jevů, např. úplnost údajů, číselná správnost. Jejím cílem je odstranit chyby, které znemožňují práci s doklady,
- *neformální* – je orientována na věcnou správnost, hospodárnost či účelnost.¹⁰

⁸ REKTOŘÍK, J, ŠELEŠOVSKÝ, J. Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru. Praha: Ekopress. 2003. 212s. ISBN 80-86119-72-6.

⁹ tamtéž

¹⁰ tamtéž

8. Podle odborného výkonu kontrolu členíme na:

- *odbornou (profesionální)* – je prováděna odbornými útvary uvnitř organizace nebo odbornými institucemi. Profesionální kontrola je kontrolována samosprávnými orgány vyššího stupně,
- *laickou (občanskou)* – tuto kontrolu uskutečňuje široká veřejnost, každý občan má právo a zároveň i povinnost jí provádět svou účastí na zasedání zastupitelstva obce či kraje nebo prostřednictvím svých volených zástupců. Tato kontrola může dávat impuls k profesionální kontrole. Občan má právo na informace od institucí veřejné správy.¹¹

9. Podle způsobu vyjadřování se kontrola člení na:

- *slovní (verbální)* – se používá jako výraz pro příčiny, tendence, závěry a hodnocení,
- *hmotnou (naturální)* – je vyjádřena fyzikálními jednotkami, je považována za nejpřesnější kontrolu,
- *hodnotovou (finanční)* – tato kontrola produkuje přesné a objektivní informace, umožňuje převod jednotlivých jevů a procesů na společné jmenovatele jako je např. HDP.¹²

10. Podle výkonu kontroly z pohledu hierarchické úrovně uspořádání státu

lze kontrolu členit na:

- *státní* – je dána zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
- *krajskou* – je dána zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů,
- *obecní* – je dána zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.

¹¹ HALÁSKOVÁ, M, KNEDLOVÁ, S, KOVÁŘ, J. Veřejná ekonomika a správa B. Ostrava: VŠB – TUO, 2006. 366s.

¹² tamtéž

11. Podle hodnocení obsahu či výkonu správní činnosti lze dělit kontrolu na:

- *věcnou* - jedná se o hodnocení obsahu správní činnosti,
- *personální* - kontroluje kvalitu a způsob výkonu správní činnosti pracovníky,
- *organizační* - spojuje předešlé dvě kontroly.

2.3 Kontrolní činnost v rámci veřejné správy

Veřejný zájem, který předurčuje i specifikum veřejné kontroly, která má principiálně základ v obecném procesu kontroly, ale protože je realizována v rámci veřejného sektoru ve veřejném zájmu, je pojímána a nazývána jako veřejná kontrola.¹³ Kontrola veřejné správy ve svém obecném pojetí zajišťuje provádění veškerých potřebných činností v odpovídajícím rozsahu, směru a čase. Rovněž se zkoumají příčiny nesplnění příslušných povinností a ze zjištěného stavu se vyvozují závěry a stanovují příslušná opatření.¹⁴ Proto je potřeba chápat přítomnost kontroly v organizaci nejen jako prvek represivní, ale také jako prvek preventivní.

Pokud jde o kontrolní činnost v rámci veřejné správy, tak zde spadají všechny kontroly, které nějak zasahují veřejnou správu. Tyto kontrolní činnosti se rozkládají do oblastí:

- 1. Správní kontrola** – je to kontrola, kterou veřejná správa vykonává sama. Jde o kontroly na základě zákona vůči nepodřízeným právnickým a fyzickým osobám, dále se jedná o kontroly, které stát uskutečňuje vůči samosprávě (kde jinou povahu má státní dozor nad výkonem samostatné působnosti a přenesené působnosti) a také tzv. finanční kontroly a standardní vnitřní kontrolní činnost ve veřejné správě. Veřejnoprávní kontrola je vykonávána u organizačních složek státu, státních fondů a státních příspěvkových organizací, u poskytovatelů veřejné finanční podpory s výjimkou územních samosprávních celků, u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory. Dále je prováděna u ozbrojených sil a zpravodajských služeb a další.¹⁵
- 2. Finanční kontrola** – mezi okruhy finanční kontroly patří: rozpočtová, daňová, celní, bankovní, devizová či finanční kontrola ve veřejné správě. Mezi orgány státního dozoru s vazbou na veřejný sektor a správu lze zařadit soudy, veřejného ochránce práv, parlament, Českou národní banku, kraje, obce, nestátní neziskové organizace,

¹³ Rektořík, J., Šelešovský, J. Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru. Praha: Ekopress, 2003.

¹⁴ Koldasová K.: *Policie ČR a její charakteristika*, Masarykova univerzita, Diplomová práce, s. 64.

¹⁵ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů.

finanční úřady, Úřad vlády apod. Každý z nich plní nezastupitelnou roli, přesto nejdůležitější je ministerstvo financí a jeho centrální harmonizační jednotka, která zajišťuje kontrolní systém na centrální úrovni a NKÚ. Finanční kontrola se realizuje na třech stupních.

- První stupeň představuje ministerstvo financí, který plní funkci ústředního správního úřadu. Tvoří nejvyšší úroveň finanční kontroly ve veřejné správě a vykonává převážně veřejnoprávní kontrolu,
- Druhý stupeň zastupují správci veřejných rozpočtů, tj. orgány ÚSC a správci rozpočtových kapitol státního rozpočtu,
- Třetí stupeň tvoří subjekty veřejného sektoru, které jsou účetní jednotkou: ostatní organizační složky státu, organizační složky ÚSC a právnické osoby hospodařící s veřejnými prostředky.¹⁶

3. Kontrola veřejné správy – tuto kontrolu veřejná správa neuskutečňuje, ale naopak je sama kontrolována jiným subjektem. Tyto subjekty představují parlament (parlamentní kontrola), soud (soudní kontrola), nezávislé instituce (Nejvyšší kontrolní úřad, Veřejný ochránce práv) a občané. Rozsah možné kontroly vymezují zákony a navazující předpisy.

Role kontroly má zejména zajistit:

- kvalitní správu,
- zabránění zneužití moci,
- principy demokratického právního státu a ochranu právnických nebo fyzických osob při jednání vykonavatelů veřejné správy.

V souvislosti s reformou veřejné správy a reformou veřejných financí je zapotřebí neustále zefektivňovat kontrolní systém jednotlivých odvětví veřejného sektoru, i v celé struktuře veřejné správy, která ji řídí. Z výše uvedených důvodů jsou existující kontrolní systémy veřejného sektoru a veřejné správy České republiky (dále v textu ČR) neustále zdokonalovány a komplementovány s využitím zkušeností z vyspělých demokratických zemí a s aplikací mezinárodních standardů či doporučení.

¹⁶ Grůň, L. Finanční právo a jeho instituty. 2. vydání, Praha: Linde, 2006.

2.4 Kontrolní instituce veřejné správy České republiky

Státní kontrolu dle zákona č. 442/1991 Sb., o státní kontrole ve znění pozdějších předpisů vykonávají ministerstva a jiné státní úřady v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, místní orgány státní správy a územní samosprávy a ostatní orgány státní správy, do jejichž působnosti náleží specializovaná kontrola, dozor nebo inspekce podle zvláštních předpisů. Státní kontrolou se pro účely zákona rozumí kontrolní činnost orgánů, zaměřená na hospodaření s finančními a hmotnými prostředky ČR a na plnění povinnosti z obecně závazných právních předpisů.¹⁷

Parlament ČR je reprezentantem zákonodárné moci a je jejím nejvyšším orgánem. Kontrolní činnost vykonává ve vztahu k exekutivě prostřednictvím výborů. Do kompetencí Parlamentu ČR patří kontrolování a dodržování ústavy, ústavních zákonů a plnění státního rozpočtu. Dále určuje postavení a pravomoci jednotlivých orgánů.

Vláda a ministerstva, vláda je nejvyšším orgánem výkonné moci a svou kontrolní činnost provádí ve všech oblastech veřejné správy a tato kontrola je vykonávána pomocí příslušných ministerstev.

Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislý orgán, který vykonává kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu, tento úřad se řídí zákonem č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů. Nejvyšší kontrolní úřad plní svoji funkci samostatně a není závislý ani na moci zákonodárné (parlamentu), ani na moci exekutivní (vládě). Na základě tohoto zákona NKÚ zejména kontroluje a posuzuje hospodaření se státním majetkem i s finančními prostředky vybíranými na základě zákona (např. na zdravotní a sociální pojištění) a také plnění příjmových a výdajových položek státního rozpočtu Ústředních orgánů státní moci ČR jako jsou Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Energetický regulační úřad, Státní úřad pro jadernou bezpečnost.¹⁸

Specializované kontrolní instituce:

- Česká inspekce životního prostředí,
- Česká školní inspekce,

¹⁷ REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru. Praha: Ekopress, 2003. 212s. ISBN 80-86119-72-6.

¹⁸ Nejvyšší kontrolní úřad [on line]. Dostupné na <http://www.nku.cz> [cit. březen 2008].

- Státní úřad inspekce práce,
- České obchodní inspekci,
- Státní zemědělská a potravinářská inspekce,
- Úřad pro civilní letectví,
- Drážní úřad,
- Drážní inspekce,
- Dopravní úřady v silniční dopravě,
- Ústav pro odborně technické zjišťování příčin leteckých nehod,
- Státní plavební správa,
- Hasičský záchranný sbor,
- Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský,
- Ochrana veřejného zdraví a Ochrana spotřebitelů.

2.5 Profesionální etika ve veřejné správě

V posledních desetiletích značně vzrostl zájem o etiku ve veřejné správě. V souvislosti se správními reformami v 2. polovině 20. století a to zejména pod vlivem ideologie New Public Management byly vyvolány obavy o to, aby nevymizela zejména etika a další hodnoty, které jsou s veřejnou správou tradičně spojovány. Právě reformní vlna New Public Management byla přednostně orientována na zvýšení ekonomiky, efektivnosti a účinnosti veřejné správy. Běžně se používají pro tyto tři faktory pojmu tři E, které vychází z anglických názvů Economy, Effectiveness and Efficiency. Ve správní teorii se začaly mnohem častěji objevovat studie vycházející z poznání nutnosti zakotvit čtvrté E, tedy etiku, do cílového zaměření správních reforem.

Problematika etiky úzce souvisí s otázkou korupce. Právě s růstem korupce ve veřejné správě se často vychází z předpokladu, že protikladem korupce je etika. Avšak pouze likvidovat vzniklou korupci nestačí, zejména je třeba jí předcházet a k tomuto je zapotřebí mít dostatečné vědomí o tom, co etika znamená.

Etika bývá často nazývána „teorií morálky“. Snaží se najít společné a obecné zásady, na nichž morálka stojí či se snaží morálku zdůvodnit. Morálka vychází z latinského slova mos

a znamená zvyk, obyčej, ale také zákon či pravidlo. Etika je odvozena z řeckého ethos, což taktéž znamená zvyk, obvyklé dobré zvyk. Akademický slovník cizích slov definuje etiku jako nauku o mravnosti, o původu a podstatě morálního vědomí a jednání. Jedná se tedy o soustavu mravních zásad. A tentýž zdroj definuje morálku jako sféru lidského jednání a chování pozorovatelnou z hlediska etických hodnot, tedy souhrn určitých mravních zásad a norem. Z těchto pohledů je zřejmé, že etika a morálka spolu úzce souvisí.

Obvyklými nástroji etiky v organizaci jsou:

- Etické kodexy,
- Kodexy chování,
- Úřad ombudsmana,
- Etické výbory,
- Etický audit,
- Výchova k etickému jednání,

Etický kodex je dokument, na který se mohou odvolat zainteresované strany v případě, že by se po nich vyžadovalo jednání, které by bylo v rozporu se zásadami uvedenými v kodexu. Mají obvykle charakter doporučení, ale pro subjekty, které k nim přistoupí mají již závazný charakter, a v případě jejich porušení bývá často stanovena sankce. Přijetí etického kodexu podnikem má ujistit spotřebitele i veřejnost, že tato společnost dodržuje standardní morální principy a zároveň slouží jako základ pro postih, jestliže chování člena podniku není v souladu s požadovanou normou stanovenou v kodexu. Firemní etické kodexy, podobně jako kodexy přijímané profesními svazy připravují obvykle manažeři firmy ve spolupráci se zaměstnanci.¹⁹

Kodexy etiky ve veřejné správě (především ve státní správě) vznikají jako odpověď na vzrůstající poptávku veřejnosti po větší odpovědnosti, efektivnosti, integritě, etických standardech a porozumění veřejných úředníků požadavkům občanů. V některých zemích existují kodexy etiky zahrnující všechny veřejné úředníky, v jiných jsou vydávány speciální kodexy etiky jednotlivými ministerstvy, případně dalšími orgány státní správy.²⁰

¹⁹ Friedel, L.: Etika v podnikání, databáze nejlepších praktik, studijní materiál, 2003

²⁰ tamtéž

Kodexy etiky používané ve veřejné správě obvykle upravují:

- přijímání darů a jiných požitků, jako odměn, plateb, pohoštění
- využívání úředních informací
- užívání služebního majetku či zařízení
- užívání prospěchu ze služebních cest
- užívání hromadných kreditních karet
- práce mimo veřejnou službu
- restrikce týkající se zaměstnání po ukončení veřejné služby
- zvláštní podmínky při odchodu z veřejné služby do ziskového sektoru
- účast na politické práci
- práci pro vládu
- konflikt zájmů - finančních a osobních ²¹

K implementaci a dodržování etických pravidel fungování veřejné správy je Česká republika, stejně jako v případě etických kodexů pro podnikatelský sektor, vybízena jak Evropské unie (dále v textu EU), tak i OECD.

Doporučení OECD členským zemím spočívá na následujících 12 principech:

- Etické standardy pro veřejnou službu musejí být jasné,
- Etické standardy musí být zakotveny v právu,
- Veřejní úředníci musejí mít k dispozici etické vedení,
- Veřejní úředníci musejí znát svá práva a povinnosti, jsou-li vystaveni provinění,
- Politická angažovanost ve prospěch etiky musí posilovat etické chování veřejných úředníků,
- Rozhodovací proces musí být transparentní a otevřený kontrole,
- Musí být jasná pravidla pro interakci mezi veřejným a soukromým sektorem,

²¹ Ministerstvo financí ČR dostupné http://www.mfcr.cz/cps/rde/xhg/mfcr/xsl/moe_oecd.html cit. duben 2010

- Manažeři se musejí chovat eticky a podporovat etické chování,
- Řídící politika, postupy a praxe musí podporovat etické chování,
- Podmínky veřejné služby a řízení lidských zdrojů musí podporovat etické chování,
- Veřejná správa musí disponovat adekvátními mechanismy odpovědnosti,
- Musí existovat vhodné postupy a sankce za nesprávné chování²².

Etický kodex Policie ČR je založen na poslání policie poskytovat služby veřejnosti, založené na úctě a respektu k lidským právům.

Cílem Policie České republiky je:

- chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti,
- prosazovat zákonnost,
- chránit práva a svobody osob,
- preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji,
- usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti.

Každý příslušník Policie České republiky, který jedná v souladu se zákonem a Etickým kodexem Policie České republiky, si plně zaslouží úctu, respekt a podporu společnosti, jejíž bezpečnost chrání i s nasazením vlastního života.²³

²² Ministerstvo financí ČR dostupné http://www.mfcr.cz/cps/rde/xhg/mfcr/xsl/moe_oecd.html [cit. 2010-04-22].

²³ www.policie.cz, cit. duben 2010

3. Vnitřní kontrolní mechanismy Policie České republiky

Kontrolní mechanismy v oblasti výkonu policejní činnosti slouží hlavně k zajištění dodržování základních lidských a politických práv, které jsou uvedeny v nejrůznějších mezinárodních úmluvách a dohodách.

Kontrolu Policie ČR lze rozdělit na vnitřní a vnější.

3.1 Vnější kontrola Policie České republiky

Vnější kontrola je vykonávána subjekty, které stojí mimo vyšetřovaný orgán a jsou na něm absolutně nezávislé. V České republice jsou samozřejmě mechanismy vnější kontroly v právním řádu upraveny. Vnější kontrolu policie můžeme rozdělit podle subjektů, které ji vykonávají na kontrolu vykonávanou nezávislými soudy, kontrolu spojenou s institutem veřejného ochránce práv - ombudsmanem a v neposlední řadě kontrolou občanů nebo organizací na základě jejich stížností, peticí a podobně.

V případě kontroly policie za vnější kontrolu dá považovat i kontrola prováděná státním zastupitelstvím, protože tyto orgány jsou na sobě závislé jen společným začleněním ve veřejné správě.²⁴

3.2 Vnitřní kontrolní mechanismy Policie České republiky

Pověřeným orgánem pro vykonávání vnitřní kontroly u Policie ČR je Odbor vnitřní kontroly Policejního prezidia, který je podřízen policejnímu prezidentovi a má všeobecnou působnost. Zabývá se kontrolou výkonu služby a dalších souvisejících činností příslušníků policie v podřízenosti policejního prezidenta.²⁵ Dále jsou na vnitřní kontrolu specializovány skupiny vnitřní kontroly krajských a okresních ředitelství, které spadají pod působnost jednotlivých ředitelů. Kontrolní pracovníci, kteří působí na útvarech s celostátní působností, pak podléhají ředitelům těchto útvarů. Kontrola probíhá také v rámci ekonomických skupin jednotlivých útvarů.²⁶

²⁴ Nogawczyk, M.: *Policie ČR a její charakteristika*, Brno, Masaryková univerzita, 2007, Diplomová práce, s.56

²⁵ Odbor vnitřní kontroly, on-line text dostupný z <http://web.mvcr.cz/archiv2008/policie/prezentace/stiznost.html>, cit listopad 2009

²⁶ Boucníková, J.: *Policie ČR, její charakteristika a místo v systému bezpečnostní správy státu*, VŠB-TUO s. 52.

Nejdůležitější právní předpisy, podle kterých postupují kontrolní pracovníci policie:

- zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním,
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

3.2.1 Odbor vnitřní kontroly Policie České republiky

Pro účely vnitřní kontroly v rámci Policie ČR existuje při každém ředitelství Odbor vnitřní kontroly, jež představuje kontrolní útvar. V rámci svého postavení je vybaven všeobecnou působností. Zabývá se jak kontrolou výkonu služby, tak souvisejícími činnostmi příslušníků a útvarů policie v podřízenosti krajského ředitelství. Policisté, zařazení na oddělení vnitřní kontroly, jsou většinou vysokoškolsky vzdělaní až na výjimky, jsou zařazení do 6, 7 a 8 platové třídy, jsou placeni ze stejné platové tabulky jako každý řádný policista z rozpočtu Policie ČR. Občané touto cestou mohou vykonávat kontrolu činnosti policie. Občan, který se domnívá, že se setkal s nevhodným, popřípadě až protizákonným jednáním příslušníka nebo zaměstnance policie, může vznést u příslušného útvaru policie stížnost proti jednání konkrétního policisty. Má taktéž možnost požádat nadřízený útvar policie, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti, není-li řádně vyřízena. Funkčně je tedy sice vázán na podněty z vnějšku, samotný proces prošetření podnětu však probíhá vlastními silami.²⁷

Prvek jisté nezávislosti zde může představovat ono posouzení nadřízeným útvarem. Právní úprava, řešící podávání stížností, byla donedávna obecně upravena spornou vládní vyhláškou č. 150/1958 o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících, což se však

²⁷ Dostupné na <http://www.mvcr.cz/policie/prezentace/stiznost.html> [cit. 15. března 2009].

nadále jevílo nedostačujícím, proto s účinností nového správního řádu²⁸ od 1. ledna 2006 postupuje policie při vyřizování stížností podle § 175 citovaného zákona, jehož obsah je užší než předmět vyhlášky.²⁹ V případě, že odbor vnitřní kontroly má podezření, že skutek kterého se dopustil policista, má znaky trestného činu předa celou věc Inspekci ministra vnitra nebo o předání požádá sama Inspekce ministra vnitra (dále jen „IMV“), která je nadřazena odboru vnitřní kontroly. Když oddělení vnitřní kontroly dospěje k závěru, že policista se dopustil přestupku nebo konal v rozporu ze služebním zákonem nebo policejním kodexem, toto oznámí policejnímu funkcionáři, pod kterého daný policista spadá a nad kterým má kázeňskou pravomoc, tento funkcionář může policistu potrestat. Jako kázeňský trest může užít od mírných například písemné napomenutí, až po přísnou, například finanční odpočet z paušálního platu a to až 25 % až na 4 měsíce nebo může policistovi odebrat hodnost, což znamená ukončení služebního poměru.

3.3 Inspekce ministra vnitra

Inspekce ministra vnitra je útvar ministerstva, který se zabývá inspekční činností. Jeho úkolem je odhalovat a prověřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je příslušník Policie České republiky a zjišťovat pachatele podle trestního řádu. Dále také Inspekce ministra vnitra prověřuje stížnosti ve vymezeném rozsahu.

Inspekce ministra vnitra je přímo podřízena ministru vnitra. Příslušníci inspekce jsou příslušníky Policie České republiky. Policisté inspekce podléhají řediteli inspekce. Veškerá činnost inspekce jakožto policejního orgánu je pod přímým dozorem státních zástupců příslušných Okresních státních zastupitelství.³⁰ V čele inspekce stojí ředitel inspekce, který je jmenován a odvoláván ministrem vnitra. Ředitel je ministru vnitra také ze své funkce odpovědný. Inspekce šetří případ sama až do zahájení stíhání konkrétního podezřelého. Poté předá případ k zahájení trestního stíhání proti obviněnému policistovi státnímu zástupci. Státnímu zástupci je pak inspekce při vyšetřování nápomocna. Státní zástupce, který má aktivně vést vyšetřování obviněného za pomoci inspekce a dozorovat její práci, má tak značný vliv na kvalitu, rychlost a nezávislost daného trestního řízení.

²⁸ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

²⁹ Dostupné na <http://www.mvcr.cz/policie/prezentace/stiznost.html#predpisy> [cit. 15. března 2009]. Odbor vnitřní kontroly je nucen se v posledních letech zabývat více než 5000 podání ročně.

³⁰ www.mvcr.cz/clanek/inspekce-ministra-vnitra.aspx cit. březen 2010

Zvláštní postavení v rámci kontroly u policie zaujímá Inspekce ministra vnitra, protože obsahuje prvky jak vnitřní, tak vnější kontroly. Z právního hlediska stojí mimo vnitřní kontrolu policie, což dokazuje Nařízení policejního prezidenta č. 110 ze dne 18. srpna 2006 o obecné kontrole v Policii České republiky, kde jsou v článku 1 uvedeny všechny odbory vnitřní kontroly Policie České republiky.³¹ Vzhledem k jejímu postavení ji však nemůžeme zařadit ani do kontroly vnější. Nespadá do působnosti žádného policejního funkcionáře ani policejního prezidenta. Členové inspekce, i když vyčlenění ministrem vnitra k plnění úkolů ministerstva, jsou stále policisté. Inspekce je rovněž odpovědná ministru vnitra.

Vyšetřovaný i vyšetřující orgán tak spadají pod působnost stejného ministerstva a členové těchto obou subjektů jsou součástí stejné organizace. Pro zajištění objektivnosti inspekce jsou její členové při výkonu své činnosti povinni plnit úkoly státního zástupce, který vede vyšetřování a stává se tak garantem zákonitosti. Postavení inspekce ministra vnitra z hlediska vnitřní a vnější kontroly není úplně jasné, obsahuje prvky z obou částí. Je to dáno snahou o co největší objektivnost při výkonu její činnosti a zachování maximální odbornosti členů inspekce, kterou pro výkon svého povolání musí mít.

3.3.1 Legislativní ukotvení Inspekce ministra vnitra

Působnost a činnost Inspekce ministra vnitra je upravena v několika zákonech a právních nařízeních. Jedná se především o zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, kde se inspekcí zabývá § 2 odst. 4, který říká: „Úkol odhalovat a prověřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je policista, a zjišťovat pachatele plní postupem podle trestního řádu útvar ministerstva pro inspekční činnost přímo řízený ministrem vnitra.“³²

Dalším zákonem odkazujícím na Inspekci ministra vnitra je zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním, ve kterém se v § 12 odst. 2. píše: „Policejními orgány se rozumějí útvary Policie České republiky a v řízení o trestných činech policistů útvar Ministerstva vnitra pro inspekční činnost. Stejně postavení mají v řízení o trestných činech příslušníků ozbrojených sil pověřené orgány Vojenské policie, v řízení o trestných činech příslušníků Vězeňské služby České republiky pověřené orgány této služby a v řízení o trestných činech, příslušníků Bezpečnostní informační služby pověřené orgány Bezpečnostní informační

³¹ Nařízení policejního prezidenta č. 110 ze dne 18. srpna 2006 o obecné kontrole v Policii České republiky.

³² Zákon č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky.

služby. Postavení policejních orgánů mají i pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů a služeb. Není-li dále stanoveno jinak, jsou uvedené orgány oprávněny ke všem úkonům trestního řízení patřícím do působnosti policejního orgánu.³³

Výše uvedené první normy jsou základním legislativním ukotvením Inspekce ministra vnitra v našem právním systému, ale samozřejmě existují další právní předpisy upravující působnost a činnost inspekce. Především jde o Nařízení ministra vnitra č. 88/1999 o inspekční činnosti, které shrnuje úkoly inspekce a činnosti směřující k naplnění těchto úkolů. Nařízení ministra vnitra je jediná možnost, jak lze v rámci rezortu ministerstva vnitra legislativně ovlivnit činnost a úkoly inspekce. Je to dáno snahou o maximální možnou objektivitu při plnění stanovených úkolů inspekce. Samozřejmě je Inspekce ministra vnitra orgán s hierarchickou organizační strukturou, takže různá vedení mohou mít odlišné priority v plnění stanovených úkolů, ale jejich rozkazy musí být vždy v hranicích platných právních norem. Ať už se jedná o různá nařízení ministra vnitra nebo zákony.³⁴

3.3.2 Činnost Inspekce ministra vnitra

Hlavní činnost Inspekce ministra vnitra spočívá samozřejmě v plnění stanovených úkolů, které vyplývají ze zákonů nebo nařízení ministra vnitra. Hlavní úkoly, kterými se inspekce zabývá jsou mimo jiné uvedeny v Nařízení ministra vnitra č. 88 ze dne 24. srpna 1999 o inspekční činnosti, kde je uvedeno, že Inspekce ministra vnitra:³⁵

- kontrolními metodami zjišťuje, zda se policisté zařazení u útvarů Ministerstva vnitra útvarů Policie České republiky, rozpočtových organizací zřízených ministerstvem k plnění úkolů v oboru své působnosti, nedopustili trestného činu, případně jiného protiprávního jednání,
- plní úkoly policejního orgánu,
- koná operativně pátrací činnost,
- ve vymezeném rozsahu prošetřuje stížnosti na policisty.

³³ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

³⁴ Nařízení ministra vnitra č. 88/1999 o inspekční činnosti.

³⁵ tamtéž.

K plnění stanovených úkolů pak inspekce především:

- Provádí operativně pátrací činnost s použitím operativně pátracích prostředků a podpůrných operativně pátracích prostředků. Operativně pátrací činnost spočívá zejména v soustavném získávání, shromažďování, prověřování, popřípadě v rozpracování poznatků směřujících k odhalení trestných činů na zjištění jejich pachatelů,³⁶
- Provádí úkony policejního orgánu podle ustanovení trestního řádu,
- Zjišťuje kontrolními metodami, zda se policisté nedopustili trestného činu,
- Vyřizuje a prošetřuje ve své působnosti petice, stížnosti, oznámení a podněty na policisty povolané k plnění úkolů v ministerstvu, policejního prezidenta a jeho náměstky, ředitele středních policejních škol ministerstva, pokud jsou policisty. K tomuto je vyčleněno jedno v Inspekci ministra vnitra jedno samostatné oddělení,
- Podílí se na tvorbě a realizaci koncepce a programů předcházení a odhalování trestné činnosti páchané policisty,
- Provádí kriminalistické analýzy,
- Spolupracuje na mezinárodní úrovni s obdobně postavenými útvary a institucemi jiných států,
- V souladu s právními předpisy a interními akty řízení spolupracuje s ministerstvem při zajišťování informovanosti veřejnosti a poskytuje informace sdělovacím prostředkům,
- Zabezpečuje spolupráci s Policií České republiky a ostatními státními orgány a orgány samosprávy v oblasti své působnosti,
- Sleduje vývoj bezpečnostní situace z hlediska páchaní trestné činnosti policistů, soustřeďuje a analyzuje podklady o vývoji bezpečnostní situace k přijetí vlastních opatření,
- Stanovuje hlavní cíle a úkoly boje s trestnou činností policistů; předkládá podklady pro zpracování zpráv o bezpečnostní situaci a návrhy na opatření,

³⁶ Němec, M.: *Kriminalistická taktika pro policisty*, Praha : Eurounion, 2004 s. 42. ISBN 80-7317-036-1.

- Při plnění úkolů ministerstva spolupracuje ve vymezeném rozsahu s ostatními útvary a odbory ministerstva,
- Organizuje ve vymezeném rozsahu služební přípravu a výcvik pro policisty inspekce,
- Zajišťuje v oboru své působnosti plnění úkolů vyplývajících ze zvláštního zákona na úseku zpracovávání osobních údajů,
- Zajišťuje v oboru své působnosti ochranu utajovaných informací,
- Plní ve vymezeném rozsahu úkoly v oblasti příprav činnosti za krizových situací včetně stavu ohrožení a válečného stavu.³⁷

3.3.3 Organizační struktura Inspekce ministra vnitra

Inspekce ministra vnitra stojí organizačně mimo struktury Policie České republiky a není na ní ničím závislá, protože policisté, pracující v Inspekci, jsou z organizačních struktur policie vyčleněni a povoláni ministrem k plnění úkolů ministerstva vnitra. Odbor inspekce se zodpovídá v rezortu ministerstva vnitra pouze samotnému ministru.³⁸

Co se týká vlastní organizace inspekce, stojí v jejím čele ředitel, kterého jmenuje ministr vnitra. Ve vedení ho doplňují dva zástupci ředitele Inspekce ministra vnitra a vedoucí jednotlivých oddělení tohoto odboru. Inspekce je rozdělena na devatenáct různých oddělení.³⁹ Jednotlivá oddělení jsou zřizována na základě různé specializace nebo podle územní působnosti.⁴⁰ Oddělení inspekce, která nemají speciální zaměření, jsou vytvářena na základě územní působnosti. Těch je samozřejmě většina.

V organizační struktuře inspekce ale existují i speciální oddělení, která se zaměřují ve své činnosti na speciální úkoly v rámci inspekce a jejich působnost je pak celostátní. Mezi ně patří například 1. oddělení, které zajišťuje oblast kriminalistických analýz, kriminalistické techniky, informatiky, logistiky a servisních činností nezbytných pro chod celé inspekce. Třetí oddělení je zase zaměřeno na vyhledávání a odhalování závažné obecné kriminality páchané

³⁷ Brunclík, D.: *Postavení Inspekce ministra vnitra v systému státní správy*, s. 13 -14. Inspekce ministra vnitra, on-line text dostupný z (<http://web.mvcr.cz/archiv2008/ministerstvo/imv.html>), cit. únor 2010

³⁸ Stoček, P. Inspekce ministra vnitra. Bakalářská práce, 2005, str. 17-28

³⁹ V některých materiálech se uvádí pouze 11 oddělení a samostatně stojící vedení Inspekce. Rozkol mezi oběma počty je způsoben počítáním takzvaných detašovaných pracovišť.

⁴⁰ Toto dělení je podobné jako u Policie České republiky, kde existují specializované útvary s celorepublikovou působností ale také klasické útvary s rozsáhlejší paletou úkolů.

policisty. Vykonává svou působnost především vůči policistům, kteří jsou zařazení v útvech policie s celostátní působností. Řeší také závažné případy přesahující rámec klasických oddělení inspekce, která mají vymezenou působnost v rámci vyšších územních celků. Sedmnácté oddělení má také působnost na celém území České republiky, ale je specializováno na odhalování a prověřování hospodářské, finanční a drogové kriminality policistů. Osmnácté oddělení se zabývá hlavně podáními fyzických a právnických osob a kontrolní činností.⁴¹

3.3.4 Postup Inspekce ministra vnitra při šetření trestné činnosti

Prvním krokem inspekce při plnění svého hlavního úkolu, tedy odhalování trestných činů a jiných protiprávních jednání policistů, je získání poznatku, že takový čin vůbec proběhl. To se děje dvěma způsoby. Inspekce k poznatku o spáchaném činu se znaky protiprávního jednání dojde vlastním operativním šetřením nebo, v praxi častěji, se o něm dozví oznámením. To může podat člověk, který se stal obětí, popřípadě svědkem takového činu, nebo kterákoliv fyzická nebo právnická osoba mající důvodné podezření, že se takový čin stal. Častá jsou také oznámení podaná Inspekci ministra vnitra ze strany policistů.

Inspekce ministra vnitra úzce spolupracuje s orgány vnitřní kontroly útvarů Policie České republiky, kdy tyto orgány jsou pro inspekci největším zdrojem podání návrhu na prošetření podezření ze spáchaného trestného činu.⁴²

Kromě možnosti, že by byl policista přímo pachatelem trestného činu, se na jeho spáchání může pouze podílet. Trestní zákon zná několik možností součinnosti a účastenství na trestné činnosti. V širším smyslu se jedná o spolupachatelství, kdy byl-li trestný čin spáchán společným jednáním dvou nebo více osob, je zodpovědná každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama. V užším smyslu trestní řád rozebírá již zmíněné možnosti, kterými jsou:⁴³

- Organizátorství § 10/1 a) – spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil,
- Návod § 10/1 b) – navedl jiného k spáchání trestného činu,

⁴¹ Inspekce Ministra vnitra: Zpráva o činnosti za rok 2002, on-line text dostupný (<http://web.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2003/insp2002.pdf>). cit. leden 2010

⁴² Inspekce ministra vnitra: Zpráva o činnosti inspekce ministra vnitra za rok 2008, on-line text dostupný z (<http://www.mvcr.cz/soubor03-zprava-o-cinnosti-inspekce-mv-za-rok-2008-prezentace.aspx>).

⁴³ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). cit. leden 2010

- Pomoc § 10/1 c) – poskytl jinému pomoc ke spáchání trestného činu, zejména opatřením prostředků, odstraněním překážek, radou, utvrzováním v předsevzetí, slibem přispět po trestném činu.

V případě, že doručené oznámení inspekce vyhodnotí jako důvodné podezření ze spáchaného trestného činu příslušníkem Policie ČR, věc se začne zpracovávat v přípravném řízení inspekce podle ustanovení trestního řádu. Řízení zajišťuje to oddělení inspekce, do jehož působnosti vyšetřování případu spadá. V případě podezření na závažnou trestnou činnost nebo na trestné činy spojené s hospodářskou, finanční a drogovou kriminalitou, se případem začnou zabývat speciální oddělení inspekce s celorepublikovou působností. To se děje již pod přímým dozorem státního zástupce, který může v průběhu celého řízení udělovat Inspekci ministra vnitra závazné pokyny, jimiž se inspekce musí řídit. Státní zástupce má také právo sám vyhledávat svědky a důkazy napomáhající objasnění trestného činu. Státní zástupce se tak stává hlavním garantem zákonitosti řízení a nese za něj největší odpovědnost. Kromě těchto pravomocí je také na státním zástupci, zda podá návrh na trestní stíhání nebo se rozhodne k odložení, či uložení věci.⁴⁴

3.3.5 Postavení Inspekce ministra vnitra

Stále častěji jsou vyslovovány názory, že současné postavení Inspekce ministra vnitra nezaručuje maximální objektivnost při prověřování a odhalování trestné činnosti policistů. Tyto názory jsou podpořeny některými kauzami, kde v očích veřejnosti a nestátních organizací došlo ke spáchání trestného činu policisty, ale vyšetřování bylo odloženo nebo úplně zastaveno. Zde opět můžeme uvést zmiňovanou kauzu zákroku policie na akci CzechTek, kdy na podaná trestní oznámení účastníků akce nebylo podle Inspekce ministra vnitra možné najít konkrétního viníka.⁴⁵

Kritiku je možné rozdělit do tří hlavních bodů. Nejvíce kritizovanou skutečností je ta, že je Inspekce ministra vnitra zařazena ve stejném rezortu jako policie, která je předmětem její činnosti. Oba subjekty tak spadají pod působnost stejného ministra. Tato námitka se může jevit jako opodstatněná, ale je potřeba si uvědomit, že od roku 2001 vedou vyšetřování a celkový dozor nad činností inspekce konají státní zástupci, kteří jsou pod působností

⁴⁴ Inspekce ministra vnitra: *Zpráva o činnosti inspekce ministra vnitra za rok 2008*, on-line text dostupný z (<http://www.mvcr.cz/soubor/03-zprava-o-cinnosti-inspekce-mv-za-rok-2008-prezentace.aspx>). cit. leden 2010

⁴⁵ Liga lidských práv: *Trestní oznámení na velitele zásahu na akci CzechTek 2005*, on-line dostupný z (<http://www.llp.cz/cz/tiskove-zpravy/trestni-oznameni-na-velitele-zasahu-na-akci-czechtek-2005-z64>). cit. únor 2010

ministerstva spravedlnosti. Státní zástupci také rozhodují o opravných prostředcích proti rozhodnutí inspekce. Jejich vliv v této instituci je tedy velmi značný. Nedůvěra v objektivní činnost inspekce i přes tuto kontrolu pak vlastně znamená celkovou nedůvěru v objektivní práci policie, která by byla podřízena politickým rozhodnutím.⁴⁶

Druhá výtká se týká členů inspekce, kteří jsou i přes jejich vyčlenění ze struktur Policie České republiky stále policisty. Po začlenění do Inspekce ministra vnitra pak většinou zůstávají pracovat na oddělení, které má působnost v oblasti, ve které byli zařazeni dříve. Nabízí se tak otázka možné kolegiality mezi členy inspekce a vyšetřovanými policisty.

Poslední z hlavních výtek směřujících k postavení Inspekce ministra vnitra se zabývá postavením státního zástupce při vyšetřování trestných činů příslušníků policie. Požadavek nestrannosti a nezávislosti je díky přítomnosti státního zástupce a jeho pravomoci vyplývající ze zákona podle právního řádu České republiky splněn. Podle některých odpůrců postavení Inspekce ministra vnitra však takto ustanovená supervize státního zástupce pro nestrannost vyšetřování nestačí. Argumentují tím, že dohled státního zástupce bývá v mnoha případech pouze formální, na vlastním vyšetřování se podílí pouze minimálně a jeho činnost spočívá především v práci se spisem.⁴⁷

Státní zastupitelství si sice vyhradila v § 10 vyhlášky ministerstva spravedlnosti č. 23/1994 Sb. specializaci konkrétních okresních státních zastupitelství pro trestné činy policistů, aby se vyjasnila působnost a v určitém ohledu i zvýšila odbornost státních zástupců pro vyšetřování takové trestné činnosti, avšak stále jejich intervence v rámci práva dozoru není moc aktivní a v praxi se nestává, že by se státní zástupci například zúčastňovali provádění úkonů ze strany policejního orgánu, jednotlivě úkon prováděli sami (např. vedli výsledky policistů místo inspekce) nebo fakticky vedli i celé vyšetřování. Důvody této situace můžeme spatřovat jak v neochotě státních zástupců pracovat v terénu, tak hlavně v personálních kapacitách státního zastupitelství. Rozsah úkolů, kterými se státní zástupce věnuje, je mnohdy tak velký, že mu na větší spolupráci s Inspekcí ministra vnitra při jednotlivých úkonech vyšetřování prostě nezbývá čas.⁴⁸

⁴⁶ Brunclík, D.: *Postavení Inspekce ministra vnitra v systému státní správy*, s. 18.

⁴⁷ Kopal, J. – Kratochvíl, J. – Škop, M.: *Kritéria pro zřízení a činnost nezávislého orgánu pro šetření porušení zákona ze strany policistů a strážníků*, on-line text dostupný z (http://www.llp.cz/files/file/nezavisle_setreni_police.pdf), cit. prosinec 2009

⁴⁸ Kopal, J. *Nezávislé vyšetřování špatného zacházení ze strany policistů z pohledu mezinárodních institucí*, on-line text dostupný z (http://www.viaiuris.cz/files/via_iuris_2-2005_pf_31-5-2005.pdf), cit. listopad 2009

3.4 Policie České republiky

Policie České republiky byla zřízena zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991 č. 283/1991 Sb. jako ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky. Znění tohoto zákona bylo v loňském roce novelizováno zákonem 273/2008 Sb., na němž se Parlament usnesl dne 17. července 2008. Policie jako instituce je společně s dalšími institucemi garantem vnitřní bezpečnosti státu a nevyhnutelnou součástí státní moci.⁴⁹ Policie ČR plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti v rozsahu a způsobem stanoveným právními předpisy. Při plnění svých úkolů postupuje podle Parlamentem České republiky schválených, ratifikovaných a vyhlášených mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána.⁵⁰

Policie ČR je podřízena Ministerstvu vnitra, který je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci.

Policie plní ze zákona tyto úkoly:

- a) chrání bezpečnost osob a majetku,
- b) spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku, a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení,
- c) vede boj proti terorismu,
- d) odhaluje trestné činy a zjišťuje jejich pachatele,
- e) koná vyšetřování o trestných činech,
- f) zajišťuje ochranu státních hranic ve vymezeném rozsahu,
- g) zajišťuje ochranu ústavních činitelů České republiky a bezpečnost chráněných osob, kterým je při jejich pobytu na území České republiky poskytována osobní ochrana podle mezinárodních dohod,
- h) zajišťuje ochranu zastupitelských úřadů, ochranu sídelních objektů Parlamentu, pokud zákon nestanoví jinak, prezidenta republiky, Ústavního soudu, ministerstva zahraničních věcí, ministerstva vnitra a dalších objektů zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, které určí vláda na návrh ministra vnitra; rovněž zajišťuje ochranu objektů, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodní dohody, kterou je Česká republika vázána,
- i) dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu a spolupůsobí při jeho řízení,
- j) odhaluje přestupky,

⁴⁹ HOLCR, K., PORADA, V. Úvod do teorie a metodologie policejních věd. Praha, 2004, s. 39.

⁵⁰ Zákon č. 273/2008 Sb., zákon č. 283/1991 Sb.

- k) projednává přestupky, pokud tak stanoví zvláštní zákon,
- l) vede evidence a statistiky potřebné pro plnění svých úkolů,
- m) vyhlašuje celostátní pátrání; přitom je oprávněna zveřejňovat údaje nezbytné k identifikaci hledaných osob,
- n) na základě vyznamení orgány Vězeňské služby České republiky provádí úkony související s bezprostředním pronásledováním osob, které uprchly z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody,
- o) zadržuje svěřence s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, kteří jsou na útěku, a spolupůsobí při jejich vyhledávání,
- p) zajišťuje pohotovostní ochranu jaderných zařízení, která určí vláda České republiky, a podílí se na fyzické ochraně jaderného materiálu při jeho přepravě podle zvláštního zákona,
- q) kontroluje doklady o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu.⁵¹

Policie plní též úkoly státní správy, pokud tak stanoví zvláštní zákon. Policie plní rovněž úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, které jí ukládají příslušné orgány obcí za podmínek stanovených zvláštními předpisy. Služba u Policie ČR je službou veřejnosti. Každý policista má tak status veřejného činitele stanovaný příslušnými právními normami, který mu zajišťuje mimo jiné práva prolamující rámec práv a svobod ostatních občanů státu, což je často nezbytné ke správnému uskutečňování bezpečnostní politiky státu.⁵² Mezi nejčastější páchanou trestnou činností policistů patří trestné činy níže uvedené.

3.4.1 Trestné činy páchané příslušníky Policie České republiky

Úplatkářství (přijímání úplatku a podplácení)

Pod tento pojem zahrnuje Trestního zákona (dále jen „TZ“) přijímání úplatku v §160, podplácení v §161 a nepřímé úplatkářství v §162. Jedním ze subjektů těchto trestních činu může být také policista, který je zákonem označován za veřejného činitele.⁵³ V případě, že

⁵¹ Zákon č. 273/2008 Sb., zákon č. 283/1991 Sb.

⁵² tamtéž,

⁵³ Veřejný činitel - podle ustanovení § 89 odst. 9 TZ je veřejným činitelem volený funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník orgánu státní správy a samosprávy, soudu nebo jiného státního orgánu nebo příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního právního předpisu, 1a) pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a používá přitom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. Pojem veřejného činitele je také rozšířen v §162a odst.2 TZ.

v souvislosti s výkonem své pravomoci, spáchal Trestní čin (dále jen „TČ“) přijímání úplatku, hrozí mu přísnější sankce v podobě odnětí svobody na 1 až 5 let či peněžitý trest, nebo v případě, že bude mít úmysl opatřit sobě nebo jinému značný prospěch (§160 odst. 4 TZ), hrozí mu odnětí svobody na 2 až 8 let.

Zneužívání pravomoci veřejného činitele

Podle právní kvalifikace trestné činnosti policistů patří k nejčastějším deliktům policistů. Trestní čin zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 TZ představuje nejpočetnější skupinu TČ páchaných příslušníky Policie ČR (dále jen „PČR“). Zneužívání pravomoci je dlouhodobou záležitostí, kterou umožňuje nedostatečná aktivita řídicích a kontrolních mechanismů P ČR, absence včasných a přiměřených zásahů v případech, kdy chování policistů může vyústit v TČ i díky benevolenci nadřízených a spolupracovníků pachatele.⁵⁴

Pod tento TČ lze zařadit velkou škálu nezákonného policejního jednání. V zásadě se ale zneužívání pravomoci veřejného činitele projevuje v oblasti již zmíněné korupce, která znamená nezákonnou činnost s cílem ekonomického zisku a nepřiměřené násilí, které se projevuje ve formě brutality a zneužití smrtící síly. V souvislosti se zneužitím pravomoci veřejného činitele se také mluví o určitých výhodách či privilegiích, kterých nelze dosáhnout jako řadový občan, o získání náhodných výhod či systematické vykořisťování osob nebo organizací.

Policista, který se dopustí zneužívání pravomoci veřejného činitele, může být potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, nebo zákazem činnosti. V případě, že zneužíváním pravomoci opatří sobě nebo jinému značný prospěch, může být potrestán odnětím svobody na tři až deset let. Pro stanovení výše značného prospěchu se použije § 89 odst. 11 TZ, kterým se myslí totéž, co značná škoda a ta musí dosahovat částky nejméně 500.000,- Kč.

Za uvedené TČ zneužívání pravomoci veřejného činitele jsou většinou ukládány tresty odnětí svobody s podmíněným odkladem. Převaha trestů nespojených s odnětím svobody je vysvětlována tím, že zpravidla nejde o TČ s vysokým stupněm nebezpečnosti pro společnost, přičemž TČ spáchaly osoby doposud bezúhonné a s dobrou pověstí.

⁵⁴ Zpráva o korupci v České republice v roce 2004, s. 10.

Maření úkolů veřejného činitele z nedbalosti

Podle § 159 TZ se TČ maření úkolů veřejného činitele z nedbalosti dopustí ten policista, který při výkonu své pravomoci z nedbalosti zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého úkolu. Postihují se pouze závažná porušení povinností policisty z nedbalosti, méně závažná jsou postižitelná disciplinárně. Zmaření předpokládá jednání, v jehož důsledku nelze daný úkol splnit. Pojem ztížení předpokládá, že úkol přece jen splněn byl, i když za vynaložení většího úsilí jiných osob. Je třeba také hodnotit, jakého úsilí bylo zapotřebí k tomu, aby úkol přes nedbalostní jednání pachatele byl přece jen řádně splněn.⁵⁵

Podvod

Trestný čin podvodu je upraven v § 250 TZ. Dopustí se ho ten policista, který ke škodě cizího majetku sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou. Podle ustanovení § 89 odst. 11 TZ se touto škodou rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000,- Kč.

Pojistný podvod

K významnému nárůstu dochází v počtu objasněných pojistných podvodů spáchaných policisty. Pojistný podvod podle § 250a TZ byl zařazen do TZ jako samostatná skutková podstata TČ v roce 1999. V roce 2001 došlo k největší objasněnosti pojistných podvodů, což by mělo také svědčit o lepší spolupráci ministerstva vnitra s pojišťovnami. V současné době patří stále k hlavním TČ, kterých se policisté dopouštějí.

Ostatní trestné činy příslušníků policie ČR

K dalším TČ, pro které jsou také policisté stíháni mimo výše vyjmenované, patří TČ výtržnictví, TČ vydírání či nedovolené ozbrojování. Jde také o různorodé TČ v dopravě a ziskuchtivosti motivované krádeže, podvody a ublížení na zdraví z nedbalosti, ale i úmyslné ublížení na zdraví. V poslední době se objevuje mezi policisty také tzv. drogová trestná činnost.⁵⁶

O trestný čin dle § 224 TZ, tedy ublížení na zdraví z nedbalosti, se může jednat, použije-li policista zbraň v situaci, kdy to zákon o PČR nedovoluje a tak potom odpovídá za způsobený škodlivý následek podle příslušných ustanovení TZ, který může nastat v podobě

⁵⁵ KUCHTA, J. a kol. Trestní právo hmotné, zvláštní část. Brno: Masarykova univerzita, 2001, s. 49.

⁵⁶ *Drogová trestná činnost* – týká se různých forem výroby, šíření omamných a psychotropních látek a jedů

těžké újmy na zdraví nebo smrti. Policista tak porušil důležité povinnosti uložené mu TZ v § 224 odst. 2, které vyplývají z jeho povolání, postavení nebo funkce nebo se jedná o povinnosti uložené mu podle zákona, např. zákon o PČR. Za to je stanoven trest odnětí svobody na šest měsíců až pět let nebo trest peněžitý. V úvahu připadá též současné uložení trestu zákazu činnosti podle § 49 TZ.

Použití zbraně je podle § 15 TZ beztrestné jen tehdy, je-li zbraň použita v mezích zmocnění příslušných zákonných předpisů, tím je zákon o PČR. Dle mého názoru je ustanovení § 39 zákon o PČR týkající se použití zbraně upraveno dostatečně, problém je ovšem v tom, že samotní policisté nemají tyto principy v ustanovení obsažené dostatečně zakotveny. Při služebním zákroku se musí rozhodovat ve zlomcích vteřiny, a proto by měli tyto zásady „mít v krvi“. Současně povinným jedním výcvikem za měsíc na střelnicích to zřejmě zajištěno není.

Za trestný čin ublížení na zdraví z nedbalosti se většinou ukládají tresty nespojené s odnětím svobody. Nízký podíl nepodmíněných trestů odnětí svobody je odůvodněn zejména tím, že jde převážně o TČ nižší nebezpečnosti pro společnost a že mezi odsouzenými je velký počet osob, které před spácháním činu vedly řádný život pracujícího člověka.

4. Zhodnocení vnitřního kontrolního systému Policie České republiky

Dlouhodobě míra trestné činnosti páchané příslušníky Policie České republiky představuje nepatrný zlomek celkové kriminality a v poměru k celkovému počtu příslušníků Policie České republiky je míra výskytu trestné činnosti výrazně nižší než v ostatní společnosti, platí nadále, že trestná činnost páchaná příslušníkem Policie České republiky vykazuje vysoký stupeň společenské nebezpečnosti. Tento stupeň nebezpečnosti je dán především skutečností, že zákon porušuje profesionál, jemuž je ochrana zákona svěřena, a který takovým chováním své poslání absolutně neguje.

Pachatel – příslušník Policie České republiky využívá ke svému protiprávnímu jednání informace, kvalifikaci, odborné znalosti a leckdy i materiální vybavení, spojené s výkonem policejní profese. Škoda páchaná na veřejném mínění a na hodnocení policie jako instituce, která má chránit stát i občany, představuje rovněž faktor vysoké nebezpečnosti. Může působit jako impuls ke spáchání deliktu i vůči osobám, které by se za standardní situace obávaly náležité reakce právě ze strany Policie České republiky.

4.1 Zhodnocení kontrol odboru vnitřní činnosti Policie ČR

Odbor vnitřní kontroly Policie ČR podléhá policejními prezidentovi. V rámci svého postavení je vybaven všeobecnou působností. Činnosti odboru vnitřní kontroly jsou pověřeni policisté zde zařazení. Při své činnosti se tento odbor zabývá jak kontrolou výkonu služby, tak souvisejícími se činnostmi příslušníků a útvarů Policie ČR. Jeho činnost je upravena zákonem č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníka bezpečnostních sborů a zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii ČR. V případě, že odbor vnitřní kontroly zjistí, že mohlo dojít k podezření ze spáchání trestného činu policistou, věc postoupí dle věcné příslušnosti Inspekci MV k dalším opatřením. Při zjištěné pochybení policisty, nejedná-li se o trestný čin, předá odbor kontroly věc k projednání jeho služebnímu funkcionáři s kázeňskou pravomocí.

Odbor vnitřní kontroly je financován z rozpočtu Policie ČR.

Podle podkladu Policejního prezidia ČR za období 2006 – 2008 je více než 85 % stížností podané na policisty ČR vyhodnoceno jako stížnosti neoprávněné přehled tabulka č.4.1. Odbor vnitřní kontroly tyto stížnosti vyhodnotil a pouze 15% předal služebnímu funkcionáři k potrestání služebnímu funkcionáři. Nejvíce stížností bylo podáno na policisty

spadající pod Krajské ředitelství hl. města Prahy. Nejvíce si na policisty ČR občané stěžovali kvůli nevhodnému jednání a chování. Kontroly jsou prováděny buďto nahodile, kdy policista zařazený v odboru vnitřní kontroly vyjede na obvodní oddělení a zde provede kontrolu, například kontrolu pokutových bloků, služebních pomůcek nebo čistotu služebních zbraní, nebo se rozhodne provést kontrolu na pokyn občana, který si stěžoval nebo na pokyn samotného policisty, který se tak chce vyhnout neoprávněné stížnosti občana.

Tabulka 4.1 - . Počty vyřízených stížností na policisty za období 2006-2008

za rok	2006	2007	2008
vyřízeno stížností	3107	3184	2697
oprávněných-důvodných	14,60%	15,48%	12,99%

Zdroj: Policejní prezidium- odbor vnitřní kontroly, duben 2010

4.2 Zhodnocení Inspekce ministra vnitra

Inspekce ministra vnitra má zvláštní postavení v rámci kontroly u Policie ČR, obsahuje prvky jak vnitřní, tak vnější kontroly, stojí mimo strukturu Policie ČR a není na ní ničím závislá. Samotné nařízení policejního prezidenta č. 110/2006 ze dne 18. srpna 2006 o obecné kontrole v Policii ČR pak dokazuje, že Inspekce MV stojí mimo vnitřní kontrolu Policie ČR. Vzhledem tedy k jejímu zvláštnímu postavení jí nemůžeme zařadit ani do kontroly vnější, IMV nespadá do kompetence žádného policejního funkcionáře ani policejního prezidenta. I když členové Inspekce MV jsou vyčleněni ministrem vnitra, jsou to stále policisté, kdy tito podléhají řediteli inspekce, jenž je jmenován a odvoláván ministrem vnitra. Veškerá činnost Inspekce MV je pod přímým dozorem jednotlivých okresních státních zastupitelství. Při prověřování postupuje v souladu s trestním řádem č. 141/1961 Sb. V případě zjištění, že policista spáchal trestný čin, Inspekce MV věc postoupí na příslušné státní zastupitelství věc s návrhem na zahájení trestního stíhání.

Samotná činnost Inspekce MV je upravena zákonem č. 283/1991 Sb. o Policii ČR a nařízením MV č. 88/1999 o inspekční činnosti, kdy její chod je zajišťován z finančních prostředků rozpočtu Ministerstva vnitra.

Inspekce ministra vnitra jako jeden z orgánů činných v trestním řízení v postavení policejního orgánu má za úkol prověřovat a objasňovat podezření z protiprávního jednání příslušníků Policie České republiky, vykazující znaky trestného činu, postupem stanovených příslušnými ustanoveními právních předpisů, především trestního řádu. Trestní řízení podléhá

dozoru státního zástupce, pouze ten je oprávněn zahajovat a vést trestní stíhání proti příslušníkům Policie České republiky. Úroveň a těsnost spolupráce se státními zástupci je běžným pravidlem postupu příslušníků Inspekce ministra vnitra při plnění jejich úkolů v trestním řízení. Dále při plnění svých úkolů Inspekce ministra vnitra běžně úzce spolupracovala s orgány vnitřní kontroly útvarů Policie České republiky. Podezření ze spáchání trestného činu postupovaly tyto orgány Inspekci ministra vnitra a naopak, prověřená podezření, u nichž vyšlo najevo porušení zákonů spácháním přestupku, odevzdávala Inspekce ministra vnitra ke kázeňskému vyřízení Policii České republiky, příslušným služebním funkcionářům⁵⁷.

4.3 Výsledky kontrolní činnosti Inspekce Ministerstva vnitra České republiky v letech 2006 - 2008

Vývoj trestné činnosti příslušníků Policie České republiky v letech 2006 až 2008 je uveden v tabulce č. 4.2, kde jsou uvedeny počty objasněných trestných činů a jejich pachatelů včetně meziročních relativních změn a v posledním řádku je uveden počet objasněných trestných činů připadajících na 1 000 policistů⁵⁸.

Tabulka 4.2 Vývoj trestné činnosti příslušníků Policie České republiky v letech 2006 až 2008

Vývoj trestné činnosti	2006	2007	2008
Počet objasněných trestných činů	228	254	344
Meziroční změna v %	-19,7	11,4	35,4
Počet pachatelů – policistů objasněných trestných činů	204	238	253
Meziroční změna v %	-22,1	16,6	6,6
Počet objasněných trestných činů připadajících na 1000 policistů	4,9	5,7	7,9

Zdroj: Intranet Policie ČR odbor personální, listopad 2009

V období od 1. ledna 2006 do 31. prosince 2006 bylo Inspekcí ministra vnitra evidováno celkem 960 trestních spisů, prověřováno bylo 1146 trestních věcí (186 trestních věcí z roku 2005). Z tohoto celkového počtu bylo Inspekcí ministra vnitra skončeno 947 trestních věcí, z toho 269 trestních věcí bylo předáno příslušnému státnímu zástupci s návrhem na zahájení trestního stíhání, 495 věcí bylo ukončeno odložením dle § 159a, odst. 1

⁵⁷ Interní materiály Inspekce ministra vnitra: *Zpráva o činnosti inspekce ministra vnitra a o trestné činnosti policistů Policie ČR za rok 2006-2008.*

⁵⁸ tamtéž.

tr. řádu, 108 věcí bylo odevzdáno dle § 159a písm. a),b) tr. řádu, 23 věcí bylo odloženo dle § 159a, odst. 2, 3, tr. řádu a 52 věcí bylo odloženo dle § 159a odst. 4, tr. řádu.⁵⁹

Zpráva o činnosti Inspekce ministra vnitra a trestné činnosti policistů Policie České republiky za rok 2007 uvádí, že v období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2007 bylo Inspekcí ministra vnitra evidováno celkem 839 trestních spisů a prověřováno 1030 trestních věcí. Z tohoto počtu bylo ukončeno 855 trestních věcí, z nichž 264 bylo předáno státnímu zástupci s návrhem na zahájení trestního stíhání. Z prokázaných trestných činů bylo nejvíce spácháno policisty zařazenými ve službě pořádkové policie, dále dopravní policie, kriminální policie a vyšetřování a cizinecké a pohraniční policie. Za rok 2007 se kriminalita policistů nepatrně zvýšila. Nejčastějšími trestnými činy policistů jsou zneužívání pravomoci veřejného činitele, trestné činy v dopravě, majetkové trestné činy, násilné trestné činy a úplatkářství.⁶⁰

V období od 1.1.2008 do 31.12.2008 bylo Inspekcí ministra vnitra evidováno celkem 775 trestních spisů, prověřováno bylo 950 trestních věcí (175 trestních věcí z roku 2007). Z tohoto počtu bylo Inspekcí ministra vnitra skončeno 753 trestních věcí, z toho 308 věcí bylo předáno příslušnému státnímu zástupci s návrhem na zahájení trestního stíhání, 235 věcí bylo ukončeno odložením dle § 159a odst. 1 trestního řádu, 58 věcí bylo odevzdáno dle § 159a písm.a), b) trestního řádu, 20 věcí bylo odloženo dle § 159a odst. 2, 3 trestního řádu, 35 věcí bylo odloženo dle § 159a odst. 4 trestního řádu, 97 věcí bylo vyřízeno jinak (např. předáno jinému policejnímu orgánu Policie České republiky), přehled je uveden v tabulce č. 4.3⁶¹.

⁵⁹ Interní materiály Inspekce ministra vnitra: Zpráva o činnosti inspekce ministra vnitra a o trestné činnosti policistů Policie ČR za rok 2006

⁶⁰ Zpráva o činnosti Inspekce ministra vnitra a trestné činnosti příslušníků Policie České republiky za rok 2007

⁶¹ Interní materiály Inspekce ministra vnitra: Zpráva o činnosti inspekce ministra vnitra a o trestné činnosti policistů Policie ČR za rok 2008.

Tabulka 4. 3 Počet trestních spisů a způsob jejich vyřízení v roce 2008

Způsob vyřízení	Počet spisů
Převod z roku 2007	175
Nápad v roce 2008	775
Celkem rozpracovaných tr. spisů v roce 2008	950
Celkem vyřízených spisů v roce 2008	753
Odevzdáno dle §159a/1 TŘ	235
Odloženo dle §159a/2,3,4 TŘ	58
Návrhem na zahájení tr. stíhání	308
Vyřízeno jinak např. předáno jinému pol. orgánu	97
Dočasně odloženo dle §159b TŘ	0
Převod do roku 2009	197

Zdroj: Intranet interní materiály inspekce ministra vnitra, leden 2009

V roce 2008 bylo zpracováno (zaevidováno) 1 281 spisů obsahujících kriminalisticky získané poznatky, přičemž 1 198 těchto spisů bylo v roce 2008 ukončeno (z toho 258 přeevidováním pod číslo jednací trestného činu). Dále bylo vyřízeno 1 924 netrestních podání fyzických a právnických osob, která byla po jejich odborném posouzení postoupena příslušným orgánům k vyřízení. V roce 2008 bylo vyřízeno celkem 135 stížnostních spisů směřujících vůči policejnímu prezidentovi, jeho náměstkům a vůči policistům zařazeným u Inspekce ministra vnitra. Celkem 126 stížnostních spisů bylo nedůvodných, 4 byly vyhodnoceny jako důvodné a 5 jako částečně důvodné. Do roku 2009 bylo převedeno 7 neukončených stížnostních spisů.

Přípravné trestní řízení vedené státním zástupcem proti 253 pachatelům z řad příslušníků Policie České republiky bylo doposud ukončeno ve 133 případech, z toho v 73 případech návrhem na podání obžaloby dle § 166 odst. 3) trestního řádu, v 25 případech bylo trestní stíhání odloženo dle § 159a odst. 2, 3 trestního řádu, v 31 případech byl podán návrh na podmíněné zastavení nebo narovnání dle § 307 a § 309 trestního řádu, ve 2 případech byla zpracována zpráva o výsledku zkráceného přípravného řízení dle § 179c odst. 1 trestního řádu a ve 2 případech byl podán návrh na zastavení trestního stíhání dle § 172 odst. 1 písm. d) trestního řádu. Přehled těchto případů je uveden v tabulce č. 4.4.⁶²

⁶² Interní materiály Inspekce ministra vnitra: *Zpráva o činnosti inspekce ministra vnitra a o trestné činnosti policistů Policie ČR za rok 2006-2008.*

Tabulka 4. 4 - Stav rozhodování státního zástupce ve způsobu trestního stíhání v roce 2006 až 2008

Stav rozhodnutí státního zástupce	k 31. 12. 2006	k 31. 12. 2007	k 31.12. 2008
Neukončeno tr. stíhání	116	136	120
Podmíněné zastavení § 307 a narovnání § 309 tr. řádu	19	16	31
Odloženo dle 159a/2,3 tr. řádu	23	16	25
Návrh na podání obžaloby	57	67	73

Zdroj:intranet Policie ČR, leden 2010

Tabulka 4.5 Příslušníci Policie České republiky, jako pachatele trestných činů v jednotlivých službách v letech 2006 – 2008.

Služba	2006		2007		2008	
	Počet pachatelů	v %	Počet pachatelů	v %	Počet pachatelů	v %
Kriminální policie a vyšetřování	46	22,5	40	16,8	39	15,4
Pořádková	101	49,5	116	48,8	121	47,8
Dopravní	30	14,7	48	20,2	40	15,8
Správní	6	2,9	0	0,0	2	0,8
Personální	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Týlové	0	0,0	2	0,8	1	0,4
Zdravotní a sociální	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kontrolní u PČR	0	0,0	0	0,0	1	0,1
Školství (PA, SPŠ MV ČR)	2	1,1	0	0,0	3	1,2
Cizinecká a pohraniční	10	4,9	21	8,8	26	10,3
Ochranná služba	1	0,5	1	0,4	3	1,2
Útvar rychlého nasazení	0	0,0	1	0,4	0	0,0
Útvary SKPV	0	0,0	2	0,8	5	2,0
Ostatní	8	3,9	7	3,0	12	4,7
CELKEM	204	100,0	238	100,0	253	100,0

Zdroj: Intranet Policie ČR, únor 2010

Na celkovém počtu 253 zjištěných pachatelů se nejvíce podíleli příslušníci Policie České republiky zařazení ve službě pořádkové policie-121 pachatelů (tj. 47,8%), dopravní policie-40 pachatelů (tj. 15,8%), kriminální policie a vyšetřování-39 pachatelů (tj. 15,4%) a cizinecké a pohraniční policie-26 pachatelů (tj. 10,3%). Statistické výsledky roku 2008

ukazují na trend zvyšování objasněné kriminality příslušníků Policie České republiky. Rozdělení pachatelů, kteří spáchali trestný čin podle jednotlivých sledovaných služeb Policie České republiky v posledních dvou letech, je uvedeno v tabulce č. 4.5⁶³

Podle právní kvalifikace trestných činů byly v roce 2008 nejvíce zastoupeny trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele, trestné činy v dopravě a majetkové trestné činy. Přehledy jsou uvedeny v tabulce č. 4.6 a 4.7⁶⁴

Tabulka 4.6 Podíl na objasněné trestné činnosti spáchané příslušníky Policie České republiky dle nejčastější trestné činnosti v letech 2006 – 2008

Nejčastější TČ policistů	2006	2007	2008
Zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 tr. zákona	60	65	88
Trestná činnost na úseku dopravy dle § 179, 180, 184, 201, 201a, 223, 224, 257 tr. zákona	45	48	52
Pojistný podvod dle § 250a tr. zákona	8	15	38
Podvod § 250	14	15	26
Úvěrový podvod § 250b	11	7	20

Zdroj: Intranet Policie ČR, září 2009

Tabulka 4.7 Typy trestných činů příslušníků Policie České republiky v letech 2006 – 2008

Skutek	2006	2007	2008
Zneužívání pravomocí veřejného činitele § 158 TZ	60	65	88
Maření úkolu veřejného činitele § 159	11	10	8
Úplatkářství §§ 160 - 162	7	12	13
Účast na zločinném spolčení §§ 163a/1, 163b, 163c	0	0	0
Nadržování § 166	0	0	0
Neoprávněné nakládání s osobními údaji § 178	0	1	15
Podvod § 250	14	7	26
Pojistný podvod § 250a	8	15	38
Úvěrový podvod § 250b	11	7	20
Porušování povinností při správě cizího majetku § 255	0	0	0
CELKEM	111	117	188

Zdroj: Intranet Policie, říjen 2009

Údaje o trestné činnosti příslušníků Policie České republiky v roce 2008 vykazují kvalitativní změny proti předchozím letům. Určitá víceletá stabilita skladby trestné činnosti a pachatelů se v roce 2008 změnila zejména značným nárůstem trestné činnosti obsahující rysy podvodného jednání. Zhruba o čtvrtinu se zvýšil absolutní počet spáchaných trestných činů

⁶³ Interní materiály Inspekce ministra vnitra: *Zpráva o činnosti inspekce ministra vnitra a o trestné činnosti policistů Policie ČR za rok 2006-2008.*

⁶⁴ tamtéž.

zneužívání pravomoci veřejného činitele. Oproti roku 2007 došlo k výraznému růstu počtu objasněných trestných činů (nárůst představuje cca 35%) spáchaných příslušníky Policie České republiky⁶⁵.

⁶⁵ Interní materiály IMV: Zpráva o činnosti IMV o trestné činnosti policistů Policie ČR za rok 2008.

5. Závěr

Ve své práci jsem se věnoval vnitřnímu kontrolnímu systému Policie České republiky. V teoretické části jsem popsal její význam, funkci, členění, kontrolní činnost, postavení Inspekce ministra vnitra, její legislativní ukotvení, činnost a organizační strukturu. Dále jsem definoval trestné činy, jež jsou páchany příslušníky Policie České republiky, kdy k tomuto je v další práci zpracována také tabulka, která uvádí nejčastěji páchané trestné činy, kdy nechybí ani tabulka s tím, do kterých služeb jsou zařazeni policisté, kteří se trestné činnosti dopustili.

V bakalářské práci jsem vyhodnotil a srovnal vnitřní kontrolní systém Policie České republiky za období 2006 – 2008, kdy k naplnění tohoto cíle jsem vycházel z dat získaných ze zpráv Inspekce ministra vnitra.

Cílem bakalářské práce bylo vyhodnocení a srovnání vnitřního kontrolního systému Policie České Republiky za období 2006 – 2008, přičemž cíl byl naplněn vyhodnocením níže uvedených hypotéz.

K tomuto se vztahovaly dvě hypotézy. První hypotéza „Předpoklad, že Inspekce ministra vnitra úzce spolupracuje s orgány vnitřní kontroly útvarů Policie České republiky.“ se potvrdila, neboť je skutečnost, že Inspekce ministra vnitra úzce spolupracuje s orgány vnitřní kontroly, se potvrzuje, jak v kapitole 3.3.4, kdy ze zprávy Inspekce ministra vnitra jednoznačně vyplývá, že orgány vnitřní kontroly Policie ČR úzce spolupracují s Inspekcí ministra vnitra, kdy nejen, že orgány vnitřní kontroly policie oznamují IMV pochybení policistů jednotlivých územních odborů, ale na druhé straně IMV po prošetření jednotlivých případů tyto buďto postupuje státnímu zastupitelství s návrhem na zahájení trestního stíhání či postupuje zpět územním útvarům k projednání v kompetenci nadřízených, jak je uvedeno v tabulce č. 4.3 kdy Inspekce ministra vnitra předala policejnímu orgánu v roce 2008 celkem 97 spisů, kdy neshledala, že se policista nedopustil trestného činu, ale pouze přestupkového jednání.

Druhá hypotéza, že „Absolutní počet spáchaných trestných činů zneužívání pravomoci veřejného činitele za období 2006 – 2008 se zvýšil“ se potvrdila. Jak vyplynulo z tabulky č.4.6, v roce 2006 spáchalo trestný čin zneužití pravomoci veřejného činitele celkem 60 policistů, v roce 2007 celkem 65 policistů a v roce 2008 celkem 88 policistů, tedy nárůst v období 2006 - 2008 je celkem 28 případů spáchání tohoto trestného činu, což činí

ve sledovaném období nárůst celkově o 31 %. Je nutno však brát v potaz, že se jedná také o latentní trestnou činnost, která buďto nebyla oznámena, či nebyla zjištěna.

V současné době lze již předcházet této činnosti, a to nejen represí, ale také prevencí, která spočívá v častějších namátkových kontrolách policistů a také v zabránění páčání této nejčastější činnosti, a to například tak, že policisté vystavují pouze bloky na pokutu nezaplacenou a nemají tak přístup k penězům. Jednou z dalších překážek v této trestné činnosti je i současná počítačová síť policie s řadou programů, kde lze uložené pokuty ihned evidovat a rovněž zpětně kontrolovat.

Také s ohledem na zvyšování této trestné činnosti nelze opomenout častěji zveřejňovanou problematiku prostřednictvím médií, což má pozitivní vliv na veřejnost, která je i sama nápomocná při odhalování tohoto negativního jevu u Policie ČR. Bylo by jednoduché jako doporučení jako k této problematice říci, že je nutno při výběru nových policistů tyto podrobně prověřovat, zejména pak na psychologických pracovištích policie, v místě jejich bydliště a podobně, ale obávám se, že s ohledem na současný stav, respektive podstav policie, se to takto nečiní. Tento jev není ojedinělý, neboť tito lidé se nacházejí i v jiných složkách veřejné správy.

Také nelze opomenout, že během vypracování bakalářské práce došlo k mnoho legislativním změnám, například došlo k účinnosti nového trestního zákona a také došlo ke změnám ve služebním zákoně. K vypracování bakalářské práce nebylo možné získat veškeré potřebné informace, některé interní informace nejsou veřejné a nelze je tedy použít.

Seznam literatury

Knižní publikace:

- [1] BOUCNÍKOVÁ, J.: *Policie ČR, její charakteristika a místo v systému bezpečnostní právy státu*, Brno, Masarykova univerzita, 2008, Diplomová práce, s. 52.
- [2] BRUNCLÍK, D.: *Postavení Inspekce ministra vnitra v systému státní správy*, Brno, 2008. Diplomová práce s. 18.
- [3] FRIEDEL, L.: *Etika v podnikání, databáze nejlepších praktik, studijní materiál*, 2003
- [4] GRŮŇ, Lubomír. *Finanční právo a jeho instituty*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2006., Vysokoškolské právnické učebnice. ISBN 80-7201-620-2 (brož.)
- [5] HALÁSKOVÁ, M., KOVÁŘ, J. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. Ostrava: VŠB – TUO, 2004. ISBN 80-248-0587-1
- [6] HALÁSKOVÁ, M. *Systémy veřejné správy v evropských zemích*. Ostrava: VŠB – TUO, 2004, ISBN 80-248-0600-2
- [7] HALÁSKOVÁ, M., KNEDLOVÁ, S., KOVÁŘ, J. *Veřejná ekonomika a správa B*. Ostrava: VŠB – TUO, 2006, ISBN 80-248-0587-1
- [8] HENDRYCH, D. *Správní věda. Teorie veřejné správy*. 2.doplňené vydání. Praha: ASPI. 2007, 212 str. ISBN 978-80-7357-248
- [9] HOLCR, K., PORADA, V. *Úvod do teorie a metodologie policejních věd*. Praha, 2004
- [10] KOLDASOVÁ K.: *Policie ČR a její charakteristika*, Brno, Masarykova univerzita, 2007, Diplomová práce, s. 64
- [11] KOPAL, J. – Kratochvíl, J. – Škop, M.: *Kritéria pro zřízení a činnost nezávislého orgánu pro šetření porušení zákona ze strany policistů a strážníků*
- [12] KUČTA, J. a kol. *Trestní právo hmotné, zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, 2001, s. 49. Nakl. údaje V Praze : C.H. Beck, 2009 978-80-7400-047-8 (váz.)
- [13] NĚMEC, M.: *Kriminalistická taktika pro policisty*, Praha : Eurounion, 2004 s. 42. ISBN 80-7317-036-1 (brož.)
- [14] NOGAWCZYK, M.: *Policie ČR a její charakteristika*, Brno, Masaryková univerzita, 2007, Diplomová práce, s.56.
- [15] REKTOŘÍK, J. ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru* - Vyd. 1.. - Praha : Ekopress, 2003, 212 s. ISBN 80-86119-72-6
- [16] REKTOŘÍK, J. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru* . Praha : Ekopress, 2007. str. 309, ISBN 978-80-86929-29-3

- [17] PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha : ASPI, 2008 ,str. 712, ISBN 978-80-7357-351-5
- [18] STOČEK, P. *Inspekce ministra vnitra*, Brno, Masarykova univerzita, 2009, Bakalářská práce
- [19] STRECKOVÁ, Y, MALÝ, I. a kol. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. Computer Press. Praha 1998, ISBN 80-7226-112-6
- [20] ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Cvičebnice otázek ze základů veřejné ekonomiky, veřejné správy regionální politiky*, ESF MU. Brno 2001

Internetové zdroje:

- [21] Policie ČR [online].[duben 2010]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz>>
- [22] Ministerstvo vnitra ČR [online].[duben 2010]. Dostupné z: <[http:// www.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz) >
- [23] Život policistů on-line [online].[duben 2010]. Dostupné z: <<http://www.policista.cz>>
- [24] Nejvyšší kontrolní úřad [online].[březen 2010]. Dostupné z: <<http://www.nku.cz>>
- [25] Liga lidských práv [online].[březen 2010]. Dostupné z: <<http://www.llp.cz>>
- [26] Via Iuris [online].[duben 2010]. Dostupné z: <<http://www.viaiuris.cz>>

Interní materiály:

- [27] Policejní prezidium [offline].[duben 2010]
- [28] Odbor vnitřní kontroly [offline].[duben 2010]
- [29] Inspekce Ministra vnitra [offline].[duben 2010]
- [30] Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje [offline].[duben 2010]

Právní předpisy:

- [31] Zákon č. 283/1991 Sb., ze dne 21. června 1991 o Policii České republiky
zákon č. 361/2003 Sb., ze dne 23. září 2003, o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů,
- [32] Zákon č. 140/1961 Sb., ze dne 29. listopadu 1961 Trestní zákon,
- [33] Zákon č. 141/1961 Sb., ze dne 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád),
- [34] Zákon č. 500/2004 Sb., ze dne 24. června 2004 správní řád,
- [35] Zákon č. 200/1990 Sb., ze dne 17.května 1990 o přestupcích,
- [36] Zákon č. 361/2000 Sb. ze dne 19. října 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu),

- [37] Zákon č. 326/1999 Sb., ze dne 30. listopadu 1999 o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů,
- [38] Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních),
- [39] Zákon č. 106/1999 Sb. ze dne 11. května 1999 o svobodném přístupu k informacím,
- [40] Zákon č. 101/2000 Sb. ze dne 4. dubna 2000 o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů,
- [41] Zákon č. 137/2001 Sb. ze dne 29. března 2000 o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád,
- [42] Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
- [43] Nařízení ministra vnitra č. 88/1999 o inspekční činnosti,
- [44] Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů,
- [45] Interní materiály Policie ČR za období 2007 – 2009.

Seznam zkratek

TZ – Trestní zákon

TČ – trestní čin

Sb.- sbírka zákona

NKÚ- Nejvyšší kontrolní úřad

HDP- hrubý domácí produkt

ÚSC- územně samostatný celek

ČR- Česká republika

OECD- Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

PČR- Policie České republiky

Z o PČR- zákon o Policii České republiky

IMV- Inspekce Ministerstva Vnitra

MV- Ministerstvo Vnitra

EU- Evropská unie

Prohlášení o využití výsledků diplomové (bakalářské) práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7.května 2010

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Černá 1419/9
747 05 Opava-Kateřinky